

Kūrybinis rašymas: tradicijos ir inovacijos

Zina Bražinskienė

Alytaus Dainavos pagrindinė mokykla

Kas yra kūrybiškumas?

- Kūryba kaip improvizavimas
(muzikavimas, šokis, vaidyba, žaidimai)
- Vaizduote pagrįsta veikla, kurios tikslas - sukurti **originalius ir vertingus rezultatus** (literatūra, režisūra, vaizduojamasis menas, architektūra ir pan.)

Įprastas ir ypatingas kūrybiškumas

Neturintys didelės kultūrinės ar socialinės svarbos, tačiau jų autoriui nauji kūriniai.

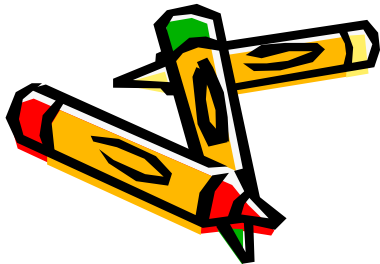
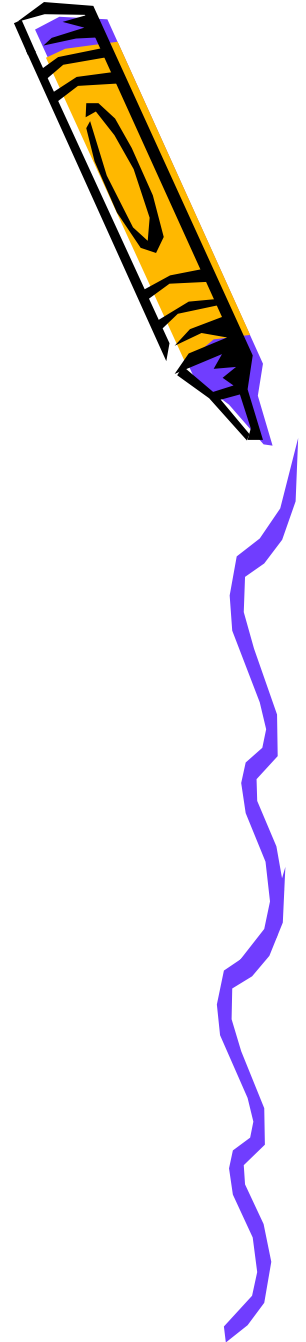
Asmens gebėjimas sukurti originalias idėjas, išvalgas, žinias, išradimus,
Originalūs, netikėti, genialūs kūriniai.

Ar vertingi kūriniai sukuriami netyčia?

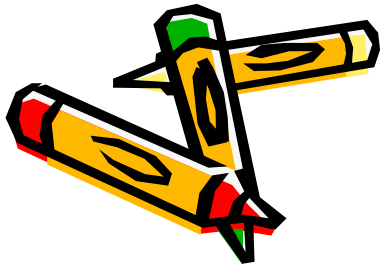
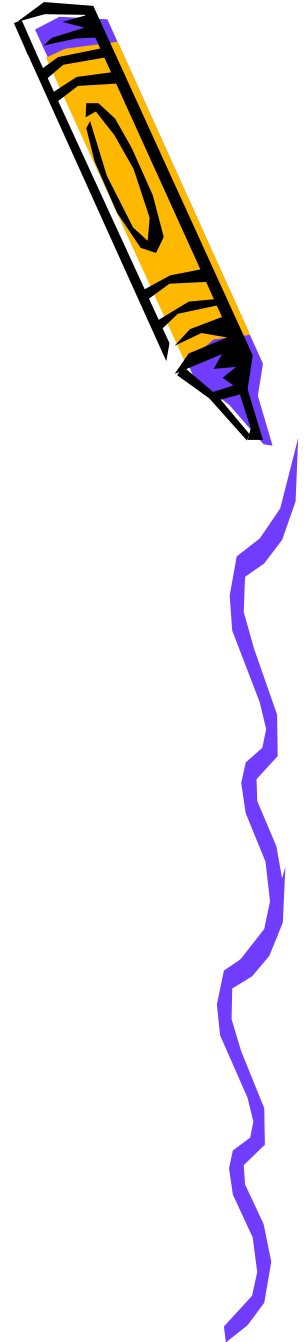
4 mokslininkų nurodomos aplinkybės:

- Atsitiktinumas
- Įžvalgumas
- Aktyviųjų sėkmė
- Pačių sukurta sėkmė

Kodėl kūrybiškumas svarbus?

- Kūrybiškumas lemė ir lems geresnį gyvenimą.
- Kūrybiškumas padeda spręsti problemas.
- Kūrybiškumas yra naujovių šaltinis.

Kas būdinga kūrybingam vaikui?

Mąstymo būdas:

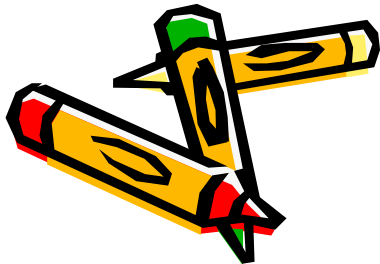
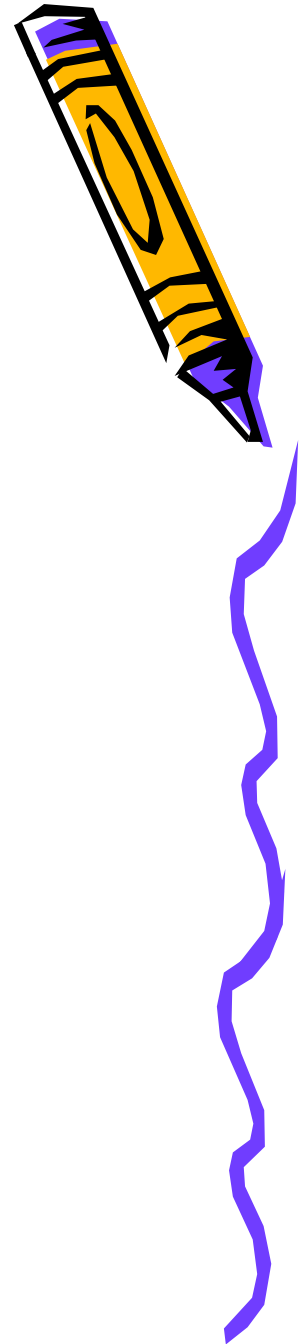
- greitai ir lanksčiai mąsto
- mąsto originaliai
- patinka iššūkiui
- smalsus
- mėgsta fantazuoti.

Kas būdinga kūrybingam vaikui?

Emocijos:

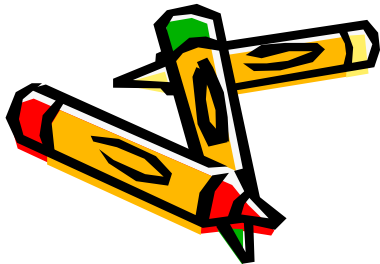
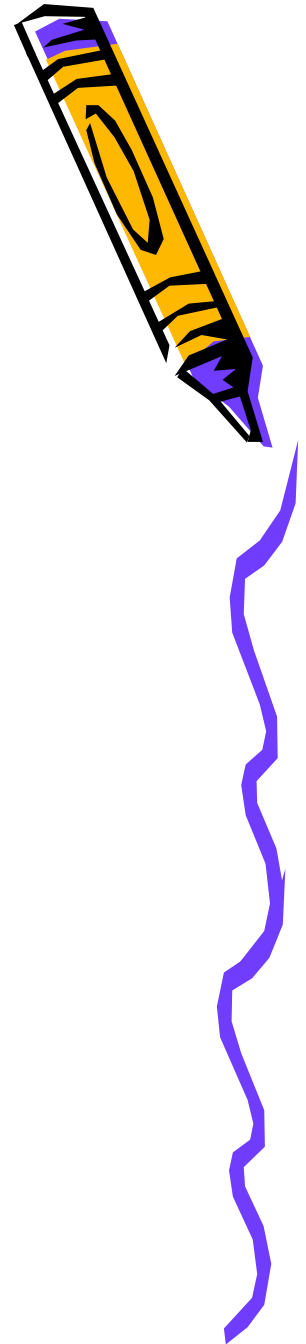
- intensyviai reaguoja išgyvena patirtis;
- yra atviras kitų jausmams;
- dažnai turi gerą humoro jausmą
- turi stiprią intuiciją

Kas būdinga kūrybingam vaikui?

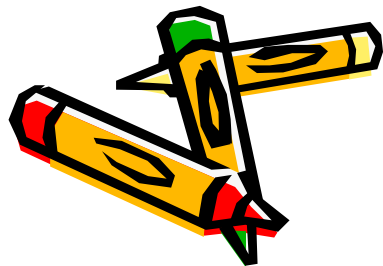
Charakterio savybės:

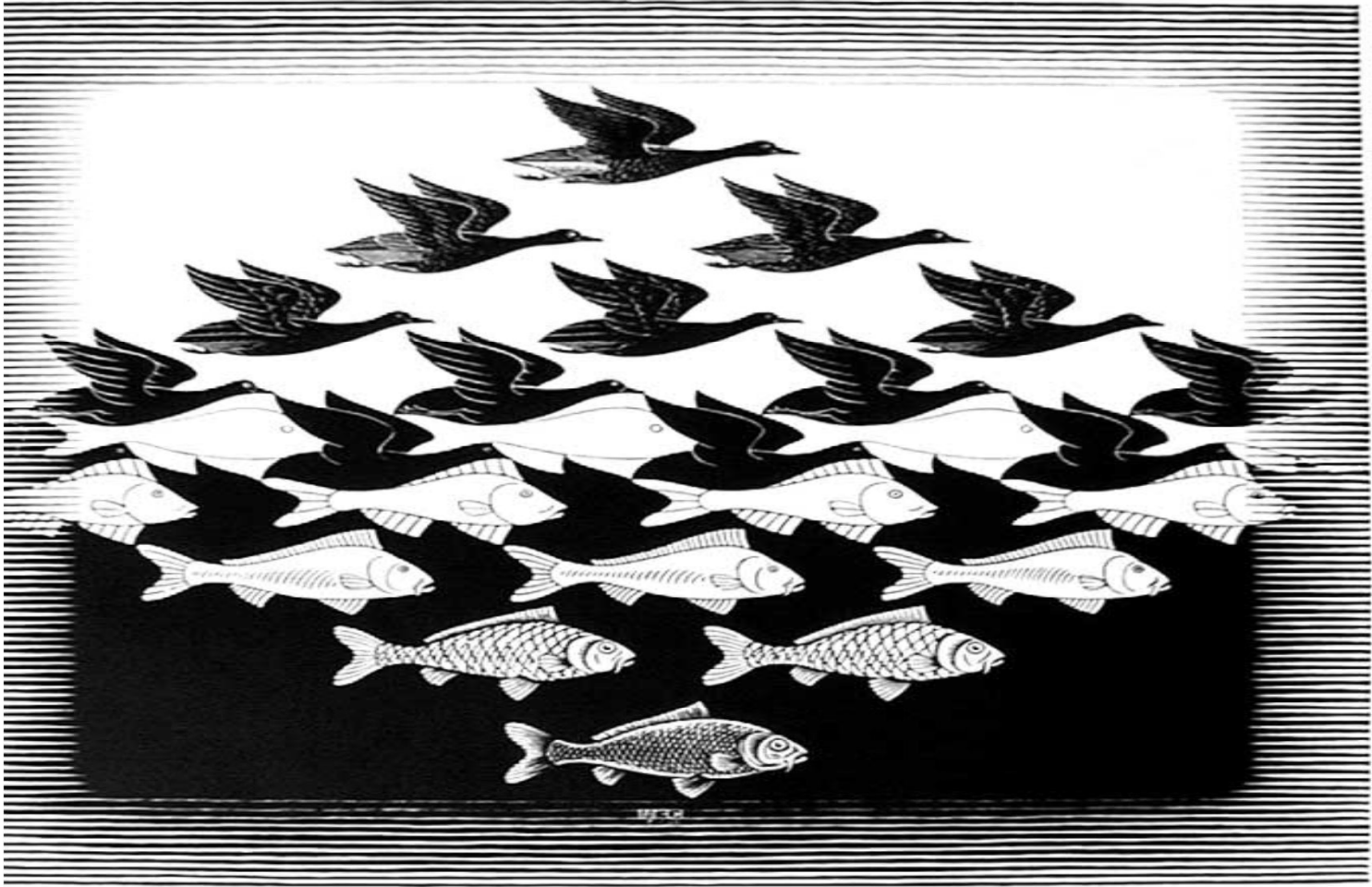
- laisvas
- tiki savimi,
- labai susitelkia dirbdamas
- kurdamas yra drąsus ir optimistiškas

4 šaltiniai kūrybiškumo ugdymui

- Dž. Rodaris „Fantazijos gramatika“
(Kaunas: Šviesa, 2001)
- D. Bertrand, F. Ploquin „Išraiška ir kūryba“ .
Tekstų kūrimo sąsiuvinis. (Vilnius: Gimtasis žodis, 1993, 1994)
- E. Kjargaard, R. Martinėnienė „Nepaprastas
pavasaris“ (Vilnius: Danielius, 1999)
- L. Vincė „Rašyti gali kiekvienas“
(Vilnius: baltos lankos, 2010)

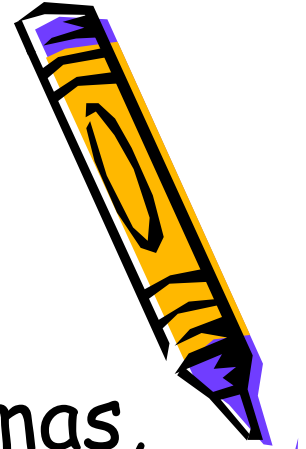

L. Vincė „Rašyti gali kiekvienas“

- **prozos** rašymas (dialogai, vaizdavimas, savitas stilius)
- **negrožinių tekstų** rašymas (dienos aktualijos, tyrimas, autoriniai apmąstymai, atsiminimai)
- **poezija** (palyginimas, metafora, įvaizdis, simbolis, laisvosios eilės).
- Laisvasis rašymas

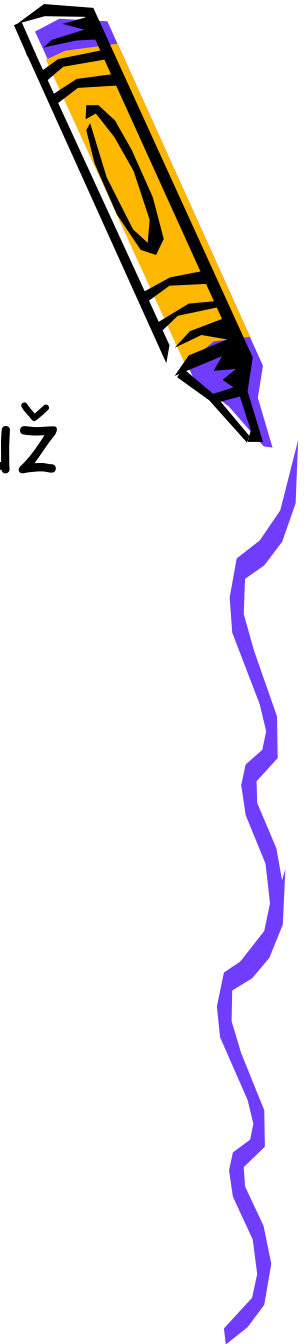
„Meška spintoje“ „Žmogus ir telefonas“ ir pan.

L. Vincė „Rašyti gali kiekvienas“

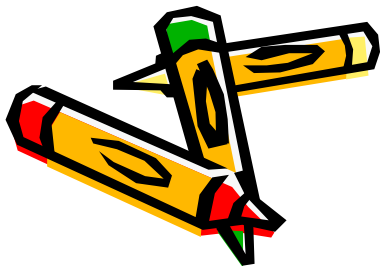
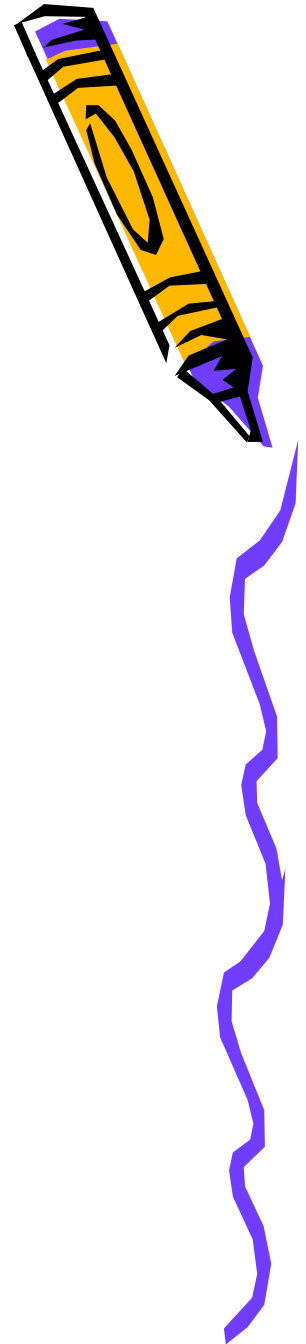
- Grožinio kūrinio veikėjo nuotykių už teksto ribų
- Akimirkos
- **Istoriniai grožiniai tekstai**
- **Literatūrinė žurnalistika**
- **Asmenišką esė**

Akademinė esė

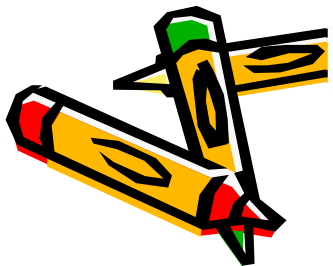
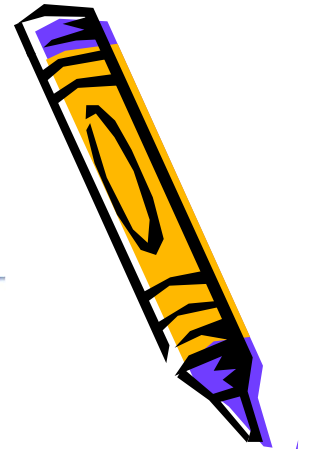

Vaizduotės lavinimas

- 1. Laisvo kelio technika.
- 2. Stimuliuojančių sakinių metodas.
- 3. Laisvasis asociatyvinis rašymas.
- 4. Semantinių žemėlapių sudarymas.

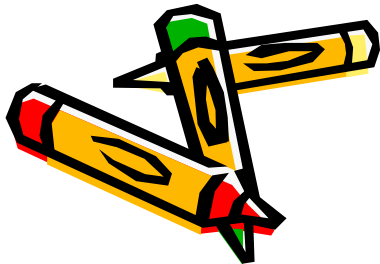
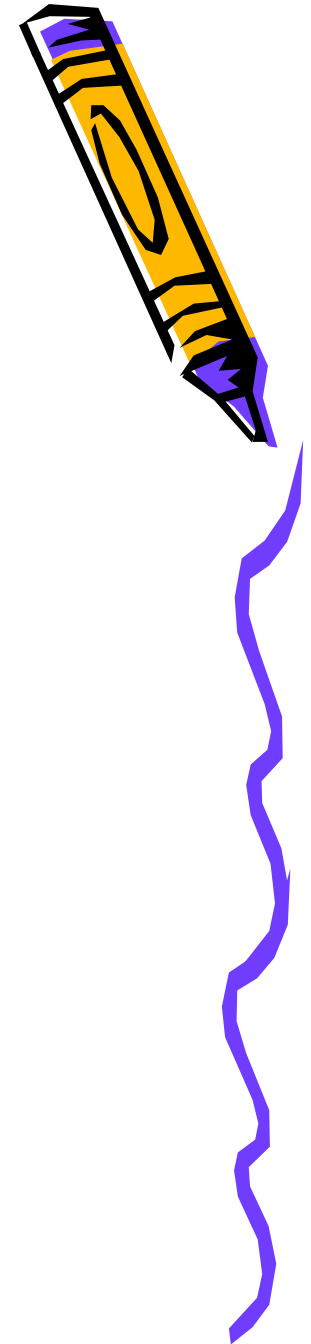

Ka matote?

Ką pamatė mokiniai

- Sraigė
- Spiralė
- Bičių spiečius
- Tunelis
- Sūkurys
- Bedugnė
- Spyruoklė
- Šulinys
- Saulės sistema
- Saldainis
- Viesulas
- Urvas
- Ratas
- Gėlė
- Ežys
- Bėgimo takelis
- Kompaktas
- Pasaulis
- Siūlai
- Liptai
- Auskaras
- Kepurė
- ...

Eilėraščiai kitaip

Stintų mėgėjai palauks

„Metalo supirkėjams pardavus
senus žvejybos laivus

Dėl menkių sukeltas skandalas
pasiekė Briuselio biurokratus

Menkių ištekliai mažėja

Baltija pradėjo stingti

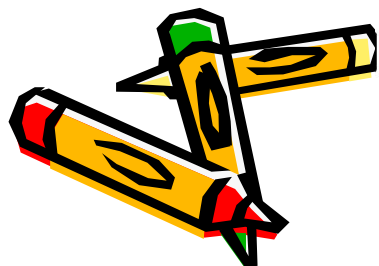
Bet žvejai pageidauja

Tokiu oru lauke prekiauti

priėjo išvadą ūkio ministras

Stintų šventės renginiai

Kol laikysis šalti orai,
neįvyks!

Vaišiška nepriklausomybė

Syveno kartą **stebuklingas vaikas**

žiedy šaly **Oranžinėj**.

Svajno **liūtę** patampyt už tisy

ir apie **MOKSLO** Aktualijos padistutuoti druginai.

METUS, dar **pora**, taip giliai jis mąstė,

o Atradimai ir troškimai

Laisvės

Tarsi nebūg **revoliucijos**,

jo mažg **širdi** draskė.

pasiekęs aukšto **BALDO** viršy,

jis pasijuto aukštumas **VALMFINES** jau nu **galė**jes.

Kas, kaip, **SU** tuo, kur **ir** **Kodėl** -

Visus atsakymus jau moka **SU**skaičiuot ant pirštų.

ir smulkų **veidą** šypsena nušveičia -

LOTERIJA gyvenimo ši jau laimėta.

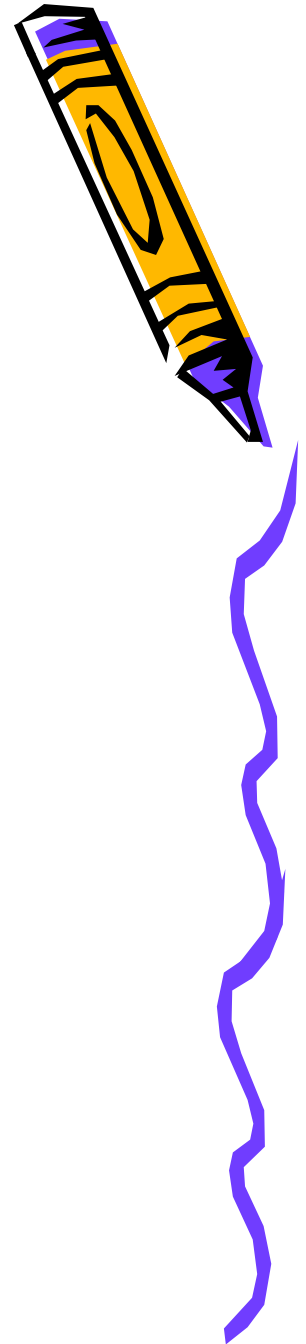
SENSACIJA! Šiandien bus **Sveikinimų** srautas

Noms šitiek daug **PER** dieną dirbo, vakare jis nįfotar sausas

Akrostichas

Telefonai skamba,
Obuoliukai krenta,
Milžinas už kalno knarkia,
Agurkėliai auga,
Saulės jiems pakanka.

Teaš esu išdykęs

Rėkian eidamas mokyklos koridoriu.

Matyti, protelio trūksta.

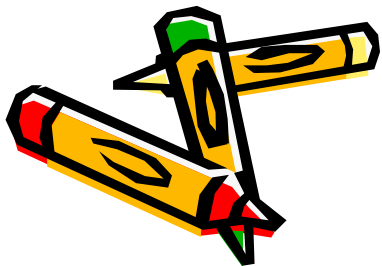
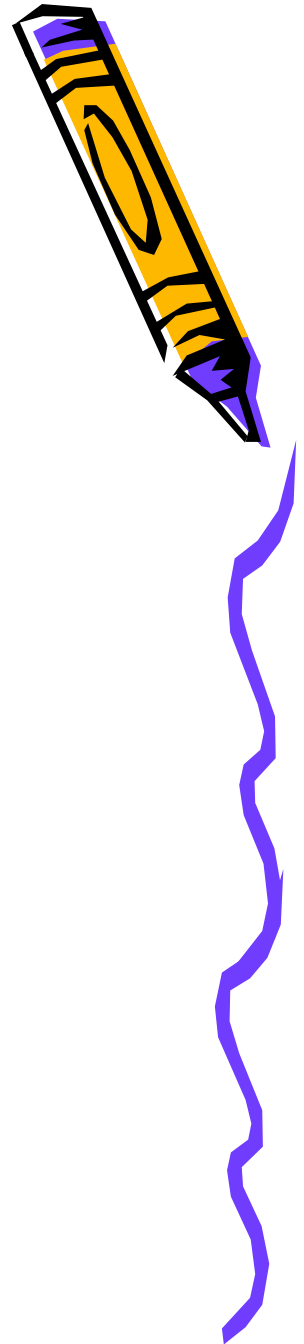
Ar nėra padingas,

Nėra aiškus mokymys,

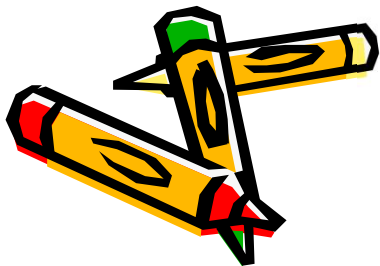
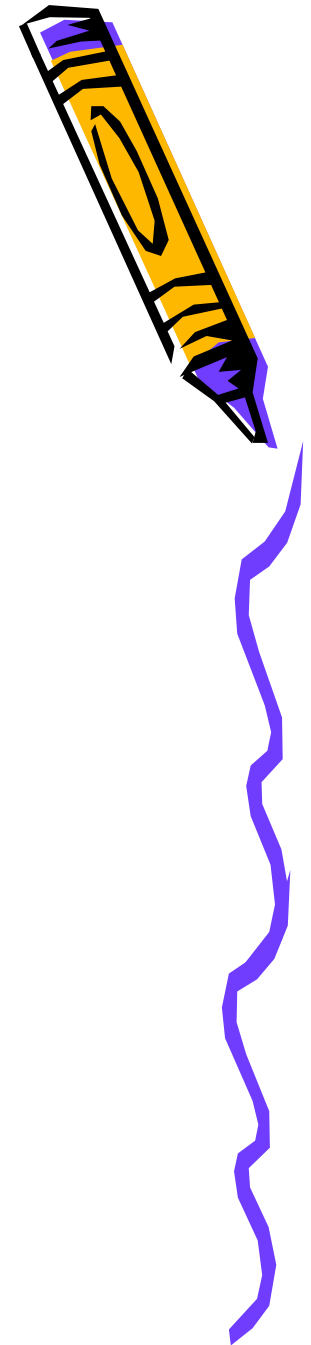
Toks aiškus esu.

Ar gyvena ramiai

Šiuo ramus būnu.

Kūrybinių darbų knyga

Mokykla paslaptingame

rūsijoje

Karta buvo mokykla. Bet ši - neaprasta mokykla, stovinti lauke, ant kalno ar po vandeniu - kur visi nukešty. Ši mokykla yra rūsijoje.

Mokiniai ten mokosi paprastų dalykų neaprastai. Pavyzdžiui, per technologijas jie mokosi konservuoti peles, agurkus, vorus, sliekus, plaukus. Per dailę piešia zombius ant rūsio sienų. Per matematiką skaičiuoja, kiek pūstų nupjovė, vietoje anglų ar kitos užsienio kalbos jie mokosi kačių, pelių, trolių ar kitų rūsio gyventojų kalbų. Per gamtą jie mokosi, kaip tinkamai išdarinti pelę, kad būtų galima ją valgyti.

Per ilgąjį pertrauką mokiniai eina į valgyklą pietauti. Tačiau tai neaprastas maistas, kokią valgomą mes. Vietoje spagečių jie valgo plaukus, vietoje sulčių jie geria šampūnų indus sėlę.

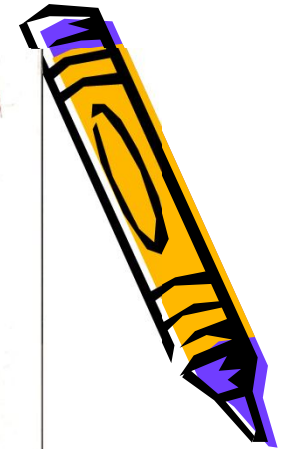
Šei vienas mokinys nenorėtų pasiklysti rūsijoje. Visi tie, kurie nenori susitikti su mumijomis, zombiais, vampyrais, troliciais ir kitais baisiais gyviais, naudojami navigacijos akiniai. Su jais mokiniai maty daro kiurvai sienas (kai kurie į jas atsitrekdavo) nuedavo į reikiamą klasę, neuskliudę keisto gyvio.

Mokykla rūsijoje yra labai šauni ir linksmi. Tik valgykloje duoda nelabai skanų maistą.

Pabaiga

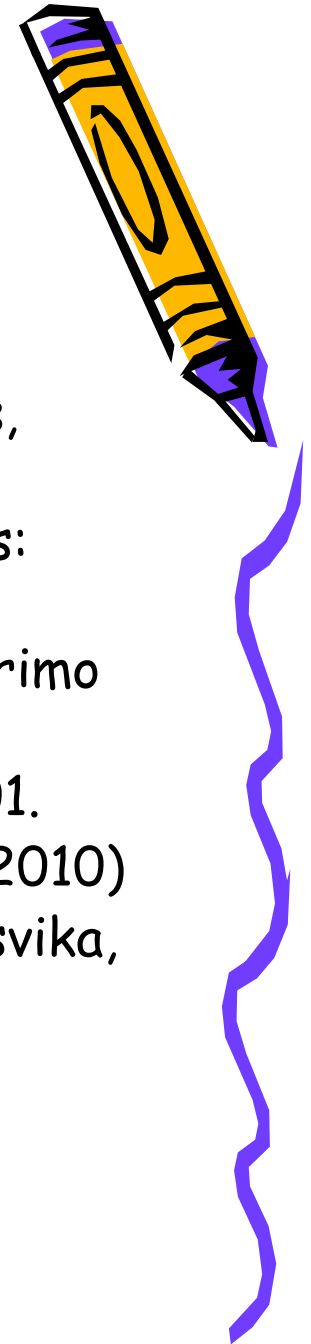

Edwardas, Laura, Kamilė, Deivydas P., Evaldas, Ugnius

LITERATŪRA

- Kjargaard, E., Martinėnienė, R., **Nepaprastas pavasaris**, Vilnius: Danielius, 1999
- Grakauskaitė-Karkockienė. **Kūrybos psichologija**. (Vilnius: Logotipas, 2003)
- Bertrand, D., Ploquin, F. **Išraiška ir kūryba**. Tekstų kūrimo sąsiuvinis, Vilnius: Gimtasis žodis, 1993, 1994.
- Rodaris, D., **Fantazijos gramatika**. Kaunas: Šviesa, 2001.
- L. Vincė. **Rašyti gali kiekvienas**. (Vilnius: baltos lankos, 2010)
- Petrulytė. A. **Kūrybiškumo ugdymas mokant**. Vilnius: Presvika, 2001

Ačiū už dėmesį.

